Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі.

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: BErgen 4-0807, 4-0237. Телеф. УНС: BErgen 4-1016

РІК LX. Ч. 69. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 20-го БЕРЕЗНЯ 1952. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 20, 1952. VOL. LX.

ПРОПОНУЮТЬ ПІДВИЩКУ ПЛАТНІ СТАЛЕВАРАМ

Вашингтон. — На передодні зібрання комісії платень юнії сталеварних робітників члени федеральної Ради Стабілізації Платні, що заступають інтереси промисловців, запропонували, щоб рада порекомендувала „в одній пачці" підвишку платні висотою 13.7 ц. на годину. Рада має вийти з якоюсь пропозицією, заки ще збереться комісія юнії в четвер. Комісія має вирішити, чи згодитися на відкладення страйку, призначеного на неділю, чи затримати проголошений день, як початок страйку. Крім того, комісія має на меті обговорити ще інші справи, зв'язані з теперішньою загрозою страйку. Загальний видаток на наладнання платні сталеварників неясний, одначе дві спірні точки вимагають підвишки платні на 18.5 ц. У сталеварнім промислі існує така різнородність платень, що тільки фахівці можуть зрозуміти формулу юнійних домагань. За саму „продуктивність" робітника вимагають підвишки 14.5 ц. Ті, що застановляються над пропозицією промисловців з Ради Стабілізації Платні, кажуть, що підвишка в ‚одній пачці" мала б виносити 19-20 ц., щоб була приємлива для юнії. Досі представники промислу взагалі не виявляли своїх пропозицій, вважаючи вимоги юнії за фантастичні. Тому предложення промисловців з Ради вважається за перший знак, що представники сталевого промислу хочуть годитися ще заки вибухне страйк. Одначе пропозиція членів-промисловців це ще не пропозиція Ради, бо там засідають ще представники загальної публіки і представники робітництва, яких голос може бути рішальний при складанні пропозиції цілої Ради.

Труман признає, що він не належить до „незаступних"

Вашингтон. — Про книжку „Мр. Президент", яка щойно появилася з друку, розписуються в подробицях різні пресові кореспонденти, щоб викрити політичні задуми Трумана в найближчому майбутньому. З точного аналізування стилю, вони приходять до висновку, що през. Труман самий писав більшу частину книжки і це ще більше підносить цікавість критиків. Там повно подробиць з особистого і публічного життя, які одначе завжди насвітлюють добрі сторінки життя президента або призводять до заключення, що Труман в кожному випадку мав рацію. Досі, як кажуть кореспонденти, жаден президент не писав про себе так багато за час свого урядування. Він раз-у-раз пригадує, що він змагає до мира і що впродовж його урядування Америка кількакратно стояла над беергом війни, останній раз в 1950 р. Якщо можна найти який слід про можливість його поновної кандидатури, то хіба в таких висловах: „Двадцять років перебування у Вашингтоні вистачає кожній людині" або: „Нема незаступної людини в демократії".

Передбачують довгий процес проти комуністів у Каліфорнії

Лос Анджелес. — З дотеперішнього перебігу процесу проти комуністичних провідників, можна прийти до висновку, що справа не покінчиться впродовж двох місяців, як це можна було передбачувати в початках. Появилися навіть здогади, що процес забере стільки часу, що судовий процес у Ню Йорку, де треба було присвятити 39 тижнів на точне насвітлення всіх комуністичних підступів. Від початку процесу, що почався 1. лютого, переслухано тільки чотири свідки, а прокуратор приготовив сорок. Крім того, оборона може покликати таке саме число своїх свідків. Каліфорнійський процес охоплює довший період часу комуністичної активности ніж нюйорський й суддя дозволив на насвітлення фактів від 1939 р., а в Ню Йорку розглядано факти тільки за час 1945-49 рр.

Вісті з правиборчого фронту

Мінеаполіс, Мінн. — Оголошено частинний вислід правиробів у стейті Міннесота. Чоловий кандидат Республіканської Партії, бувший губернатор цього стейту Гарольд Е. Стассен, одержав 24,807 голосів, а чоловий кандидат Демократичної Партії Гамфрі 17,279 голосів. Цікаве в цих правиборах те, що генерал армії Двайт Д. Айзенгавер, хоч його імени не було на списках кандидатів, одержав 18,123 голоси, які виборці самі вписали на виборчих картках.

Сакраменто, Каліф. — Красвий президент Демократичної Партії, Франк МекКінні просив демократичних провідників у стейті Каліфорнія не вписувати президента Трумана на листу кандидатів на правиборах, що відбудуться 3 червня.

КАНДИДАТИ НА ПРИСЯЖНИХ СУДДІВ ДЛЯ СУТТОНА ВИПРОШУЮТЬСЯ

Ню Йорк. — Серед погоні за вбивниками Арнолда Шустера, який довів до арештування ославленого грабіжника Вилйема Ф. Суттона, приготовив прокуратор повіту Квінс судову розправу над приловленим злодієм, обвинуваченим в крадіжку $64,000 з банку Мануфактюрерс Трост Компані в Квінс 9 березня 1950 р. Під час допитів адвокатів оборони, ставлених, як звичайно до кожного кандидата на присяжного суддю, чи він упереджений до підсудного, адвокати ставили ще інші питання, зв'язані з убивством Шустера. Наслідок того такий, що впродовж цілого дня ледве трьох кандидатів можна було скваліфікувати як придатних засісти на судейській лаві, яка має вирішити вину Суттона. Усіх кандидатів в теперішньому реченці є 250-300, отже заки прокуратор і адвокати погодяться на цілу лаву, мине багато часу. Крім цього мало хто з кандидатів годиться добровільно приймати обов'язок, придумуючи різні причини, щоб себе виправдати. Місцева преса вважає, що кандидати стоять під враженням вбивства Шустера і побоюються за своє життя. Самий підсудний є приявний при виборі лави присяжних і робить свої записки. Разом з ним мав бути суджений його спільник, Джан Де Венуто, одначе, коли з запитів прокуратора вийшло на яв, що Де Венуто має бути свідком стейту проти Суттона, оборона зажадала відлучення справи Де Венута від справи Суттона. Кажуть, що самий Суттон не буде свідчити в своїй обороні.

"СВОБОДА" В 1951 РОЦІ

Звіт Д-ра Л. Мишуги на річних нарадах Головного Уряду У. Н. Союзу

Ню Йорк. — Другий день нарад річного зібрання Головного Уряду Українського Народного Союзу, вівторок 18-го березня, започатковано звітом начального редактора офіціяльного органу УНС, „СВОБОДИ". На початку свого звіту д-р Мишуга підкреслив, що конвенції УНС та річні наради його головного уряду завжди були тим форумом, на якому обговорювано та вирішувано також основні проблеми нашого загально-громадського і національного життя. Окрему нагоду до того дають звіти і обговорення ідейно-політичного напрямку „Свободи" офіціяльного органу УН-Союзу, що не без причини вважається рівночасно й органом американських українців та виразником їх думок, переконань і змагань.

ЛІНІЯ „СВОБОДИ"

В 1951-шому році — твердив звітодавець — Редакція „Свободи" продовжувала свою традиційну національно-демократичну ліберальну лінію в усіх українських, американських і міжнародних справах. Гасло: „трибуна вільного українського слова на вільній американській землі", вписане тепер в заголовку як мотто щоденника, Редакція виправдувала і закріплювала тим, що віддавала місце численним і різноманітним голосам в поодиноких справах, не накидуючи читачам своєї думки, хоча й не вагалася ясно і рішучо висловити її. Роблено це з повною свідомістю своєї відповідальности та в переконанні, що хоча думки членів УНС, часом в поодиноких справах розходяться, проте вони одностайні і сходяться в нашому спільному змаганні до спільної мети: розбудувати і піднімати на дальші вершини нашу організацію, давати максимальний вклад в очолюване Злученими Державами змагання вільного світу до справедливого і тривкого миру, якого не можна побудувати без визволення українського народу та створення на руїнах СССР народоправної Самостійної Соборної Української Держави. Тому теж справа допомоги українським визвольним змаганням, яка ще досі не має в Америці належного зрозуміння, займала в „Свободі" перше місце.

СТАНОВИЩЕ „СВОБОДИ" В УКРАЇНСЬКИХ СПРАВАХ

У внутрішньо-українських справах — звітував д-р Л. Мишуга — Редакція „Свободи" непохитно стояла на становищі об'єднання всіх діючих українських сил та створення одного репрезентативного українського центру на еміграції, який мав би всі можливі прерогативи і повновласті говорити в імені українського народу та його змагань. Таким центром, хоча й не ідеальним, „Свобода" вважає Український Державний Центр та його Українську Національну Раду і Виконний Орган. Але при цьому Редакція не могла ігнорувати теж інших українських політичних сил, які — сьогодні — ще є поза Державним Цетром, зокрема Українську Головну Визвольну Раду, зв'язану з підпільною українською боротьбою на Рідних Землях. В цьому, як теж в інших випадках, „Свобода" солідаризувалася з постановами Конгресу Американських Українців, як найвищого виразника нашої американсько-української спільноти.

В американських і міжнародних справах „Свобода" постійно звертала увагу на большевицьку загрозу в усіх її проявах та не неминучість кінцевого воєнного конфлікту між вільним світом і совєтською тиранією, підкреслюючи при цьому рішальне значення т. зв. українського аргументу в тому конфлікті.

ПРОБЛЕМИ В „СВОБОДІ" в 1951 р.

До важливіших проблем, які обговорювано та вияснювано на сторінках „Свободи" в звітовому році, крім згаданих вже принципових, належали головно: боротьба проти нової хвилі біло-еміграційного російського імперіялізму; роз'яснювання творчої сили українського націоналізму; консолідація давної і нової української іміграції в цій країні; дискусія на українсько-жидівські теми; дискусія в справі українського леґіону; можливості організації українського робітництва; дискусія про Гоголя; боротьба проти комуністичної п'ятої колони; обговорення проблем молоді та її виховання, як теж цілої низки різноманітних інших проблем, в які так багате наше громадське життя.

Окрему увагу приділювала „Свобода" в звітовому часі новим організаційним формам нашого життя: Пласт, Т-во Інженерів, Т-во Лікарів, ДОБРУС та інші організації завжди мали в „Свободі" свого щирого друга і користувались її сторінками. Окремо відзначено теж 60-річчя поселення українців в Канаді. В той спосіб „Свобода" заступала українську справу, обороняла українське ім'я, вияснювала проблеми, розвівала сумніви та намагалась бути справжнім промотором нашого життя і нашої громадської думки.

Низкою цитатів з поодиноких статтей із „Свободи" звітодавець доказував свої твердження.

Звертаючи увагу на принципові справи, Редакція „Свободи" не припиняла своїх зусиль теж для дальшого розвитку самої газети, як щодо змісту, так і форми.

ЗМІСТ

Звітодавець говорив: — „Зміст „Свободи" в звітовому часі намагались ми ще більше пристосувати до змінених обставин. Ми поширили коло наших дописувачів та ввели нові рубрики, включно з „Відгуками дня" Галактіона Чіпки. Звернено більшу увагу на вістки з українського життя, українську хроніку та на дописи з громад. Наш плян щодо постійних хронік з поодиноких громад пощастило здійснити тільки частинно. Треба признати, що „Шікаґовська хроніка" нашого головного контрольора інж. Степана Куропася, яку він веде в „Свободі" цілком безкоштовно вже від багатьох років, заохотила до подібної праці теж інші громади. Більшу увагу приділено в звітовому часі теж таким ділянкам нашого життя, як молодь, спорт, культура і мистецтво і т. ін.

ФОРМА

В звітовому часі Редакція „Свободи", поширюючи і поглиблюючи зміст щоденника, намагалась теж поліпшувати й його форму. Зменшено заголовок, започатковано перехід з сімох на вісім колонок на сторінці, введено стандартний характер друку, т. зв. „дев'ятку", що дало можність збільшити щоденник приблизно на одну сторінку, отже на одну четверту частину, без фактичного збільшування об'єму газети.

ПРАЦЯ В РЕДАКЦІЇ

В звітовому часі були зайшли деякі зміни і доповнення в редакційних силах. Крім звітодавця, впродовж 1951-го року постійно працювали в редакції А. Драган та Д-р С. Демидчук, який проте в половині року почав користуватись з державного соціяльного забезпечення і обмежив свою працю в редакції відповідно до винагороди, на яку дозволяє пенсійний закон. Це, як і постійне збільшування праці в Родакції, створило необхідність заанґажувати допомічні сили і тому в половині року принято на співробітника п. Юрія Дивнича, який після кількох місяців відійшов з власної волі, одержавши стипендію на продовжування наукової праці. На його місце принято опісля п. Петра Одарченка, який теж з кінцем року відійшов, одержавши стипендію. Вже в цьому році заанґажовано двох інших співробітників.

НОВИЙ ТИЖНЕВИК

Згідно з принятою на минулих річних нарадах Головного Уряду рекомендацією, в звітовому часі Редакція „Свободи" взяла активну участь в підготовці здійсненого вже видання літературно - мистецького тижневика, як це відомо із публікацій в щоденнику. Редакція щонденника взяла теж активну участь в оформленні Редакційної Колегії тижневика. Тижневик вже появляється і його редагує колегія, з п. В. Чапленком, як технічним і п. С. Гординським як мистецькими редакторами. До Колегії ще належать: проф. В. Січинський, п-ні Марія Струтинська, д-р Л. Луців та п. Петро Голубенко.

ПЛЯНИ НА МАЙБУТНЄ

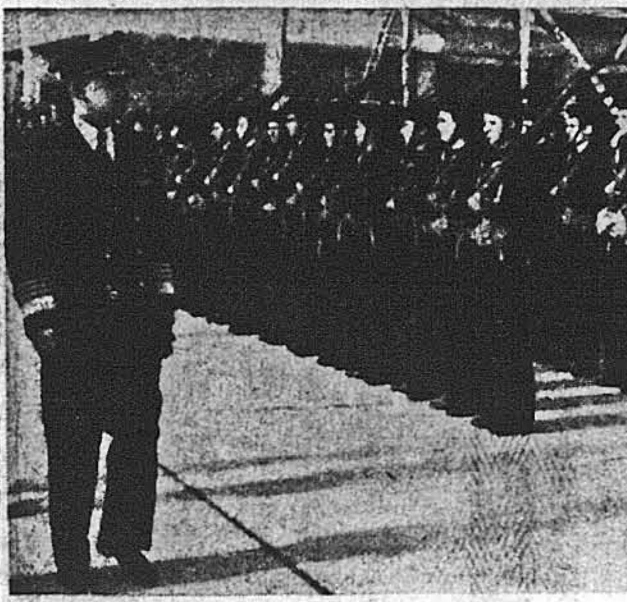
Зупинившись окремо на наявних недомаганнях „Свободи", д-р Л. Мишуга з'ясував такі загальні пляни дальшого розвитку видавництва на найближчу мету:

1. Завершити та сконсолідувати ті зміни і поліпшення, що їх започатковано в звітовому році, зокрема:

а) перевести зміну всіх сторінок щоденника на вісім колонок, як це вже зроблено на

(Докінчення на стор 4-ій)

КОМАНДАНТ АЛІЯНТСЬКОЇ ФЛЬОТИ В ЛІСБОНІ

Головний командант воєнно-морських збройних сил Організації Північно-Атлантійського Пакту (НАТО), американський адмірал Л. Д. МекКормик, відвідав Португалію, щоб вибрати португальських офіцерів фльоти до свого багатонаціонального штабу. На фото: адмірал МекКормик переходить біля почесного відділу португальських моряків.

Видатки на оборону залежні від совєтських потягнень

Вашингтон. — Секретар стейту, Дін Ачесон заявив Конґресові, що видатки і тривання допомоги для взаємної безпеки, що її постачають Злучені Держави союзникам, стоять у залежності від величини і напряму комуністичної загрози вільному світові. Він ще додав, що неможливе наперед обчислити, кільки такі видатки будуть виносити. Це сказав Ачесон у свідченні перед сенатською комісією закордонних справ, щоб підтримати домагання президента призначити $7,900,000,000, на економічну й військову допомогу чужим країнам на спідставі Програми Взаємної Безпеки. Рік тому Ачесон попередив, що така оборона коштуватиме повнотою $27,000,000,000. Тепер він вітягнув цю ошінку, кажучи, що цілости не можна передбачити. На запити членів комісії Ачесон виявив головні місця, в яких можна побоюватися совєтських рухів. Він признав, що Корея це перша небезпека, одначе виявив переконання, що там прийде до перемир'я. При цій нагоді Ачесон висловив признання для ген. Риджвея за його терпеливість у веденні переговорів з комуністами. Опісля перейшов до положення в Індо-Китаї і признав його за „дуже поважне". Дальше обговорив необхідність висилки американських військ і засобів для Організації Північно, Атлантійського Пакту. Франція, пояснював секретар, найшлася в поважній фінансовій небезпеці внаслідок загрози в Індо-Китаї й тому їй треба помогти. Ачесон має довір'я до придатности Франції в цій світовій кризі. Так само висловив надію, що Еспанія стане членом НАТО.

Саме в тому часі, коли Ачесон складав свідчення в сенатській комісії, подібні вияснення складав в палатній комісії закордонних справ В. Аверел Гариман, директор Програми Взаємної Безпеки. Як він, так і Ачесон, заперечували, наче б у Лісбоні обраховано видатки НАТО на $300,000,000,000.

Едвард О'Коннор промовлятиме на українській імпрезі в Ню Йорку

Филаделфія. — Злучений Украніско - Американський Допомоговий Комітет довідується, що загальнознаний українському громадянству член Комісії Переміщених Осіб, Едвард О'Коннор, згодився промовляти на українській імпрезі, улаштовуваній у неділю 23 березня ввечорі в залі Вашингтон Ирвінґ Гайскул при 16 вул. в Ню Йорку. Темою його промови має бути обговорення найновіших подій в пеерселенчому русі і підготова нового американського іміґраційного закону. Крім п. О' Коннора, виступлять на нюйорській імпрезі визначні українські артисти й співацькі й танцюристичні ансамблі.

Англомовний тижневик „Свободи" — сумлінням молодої генерації

ЗВІТ РЕДАКТОРА „ЮКРЕЙНІЄН ВІКЛІ" С. ШУМЕЙКА

Окремий звіт з редакції англомовного тижневика „Свободи" — „Юкрейнієн Віклі", здавав на річних зборах Головного Уряду редактор того тижневика, Степан Шумейко. Він коротко з'ясував ідеї та цілі, яким служить англомовний тижневик „Свободи" вже від 19 років та який впродовж того часу став „сумлінням" молоді американсько - української генерації, дітей членів того великого і багатомільйонового українського народу, яких бажання волі пригнало до гостинних берегів Америки. Звітодавець довше зупинився над трудноцами редагування такого тижневика та на можливостях його дальшого розвитку і поширення.

НОВА РАДІОСТАНЦІЯ "ВІЛЬНОЇ ЕВРОПИ"

Лісбон, Португалія.—В місцевості Гльорія, 40 миль від португальської столиці, відкрито минулого вівтірка нову могутню радіовисильну антикомуністичної організації „Вільна Европа", яка передає на етері вістки та протикомуністичну пропаґанду народам за залізною заслоною. Нова короткохвильна радіостанція, побудована з фондів в Америці, має силу 50 кільоватів, але довга на пів милі антена збільшує цю силу до 600 кільоватів. Станцію обслуговує штаб робітників, між якими є 6 американців та 200 португальців, чехів і мядярів та інших мовних експертів. Нова станція не матиме своїх власних програм, тільки транслюватиме програми „Вільної Европи" до Польщі, Мадярщини, Румунії, Чехословаччини, Болгарії і Альбанії. Досліди виявили, що власне це місце ідеально надається на трансляцію вісток за залізну заслону.' Ген. Клей, голова американської організації „Похід за Волю", яка збирає фонди для „Вільної Европи", виявив в Ню Йорку, що радіостанції „Вільної Европи" тепер в загальному передають вістки за залізну заслону впродовж 800 годин на тиждень. Заповідається дальшу розбудову цеї кампанії, яка справляє Кремлеві багато клопоту та дає нову надію поневоленим народам.

Совєтська нота в справі Німеччини — дивіденда аліянтської сили

Лондон. — Один високий американський представник заявив, що совєтська нота в справі об'єднання Німеччини та мирового договору з нею, передана урядам західних великодержав, може бути першим конкретним доказом, що західна політика переговорів на базі сили починає платити дивіденду. Він рівночасно перестерігав, що в тій совєтській ноті може бути підступ. В англійських колах вважають, що єдиною метою тих нових совєтських пропозицій може бути введення в блуд німецької публичної опінії та поширення теперішніх заходів для включення Німеччини в західну оборонну систему. Проте, вже сам лагідний тон совєтської ноти потверджував би аліянтське переконання, що Москва має респект тільки перед силою. Аліянти продовжують дбайливі студії тих совєтських пропозицій та відповіді на них.

Червоні в Кореї знову відкинули аліянтські пропозиції

Токіо.— Комуністичні представники на переговорах в Паммунджом в справі перемир'я в Кореї відкинули вчора аліянтську пропозицію, щоб невтральні комісії, завданням яких буде перевірювати виконання постанов перемир'я, були приміщені в столицях Південної і Північної Кореї, отже в Сеул і Пйонґянґ. Аліянтський представник опісля вияснив, що комуністи взагалі намагаються максимально обмежити свободу руху тих майбутніх комісій. Це тільки збільшує „мертву точку", на якій зупинилися теперішні наради. Тимчасом на корейському фронті аліянтські війська відбили на західному секторі несподівану атаку більшого відділу ворожих військ.

Велика кількість атомових бомб унеможливлює контролю

Лондон. — Британські вчені вважають, що теперішня стадія розвитку атомової зброї — зокрема наявність великої кількости атомових бомб в світі, вже унеможливлює пляновану початково міжнародну контролю тої зброї. Що більше журнал британського Т-ва Атомових Науковців вважає, що початкова пропозиція на знищення існуючих атомових бомб була б тепер вже неможлива з тої простої причини, що радіоактивні проміння, які повстали б після експльозії випродукованих вже атомових бомб створюють загрозу „серіозних біологічних консеквенцій" вже і без війни.

„Гоголь — великий український письменник"

Ню Йорк. — Гері Шворц, відомий співробітник Ню Йорк Таймсу, надрукував у виданні з 19-го березня довшу статтю, інформуючи, як то большевики намагаються великих письменників, мистців і мислителів світу ужити для комуністичної пропаґанди, доказуючи „правильности" марксизму. Говорячи про останні намагання комуністичної пропаґанди використати для своїх цілей Віктора Гюґо та Леонарда да Вінчі, автор згадує теж: „великого українського письменника 19-го століття, Миколу Гоголя", соту річницю смерти якого большевики намагаються використати в подібних цілях.

ОРГАН СОВЄТСЬКОЇ ФЛЬОТИ ОЧОРНЮЄ ЗДА

Москва. — Доля корабля „Флайінґ Ентерпрайс" та вірність його капітана Курта Карлсена, що викликали живу реакцію і щирий подив у всьому світі, нарешті знайшли відгук й в СССР. Цій події присвятив свою увагу орган совєтської маринарки „Червона Фльота", — оповіщаючи, що корабель Карлсена був навантажений частинами V-2 й іншим забороненим озброєнням, що виробляється в Західній Німеччині. „Червона Фльота" запевняє, що корабель міг би бути врятований, якщо б британці, що брали участь в рятуванні, та капітан Карлсен були вжили для цього усіх можливих засобів. Головним лиходієм у катастрофі „Флайінґ Ентерпрайс", за гадкою совєтського органу був Департамент Оборони ЗДА. Бо затонувший корабель, що ніби мав везти каву й старе залізо, в дійсності був завантажений „різними військовими матеріялами, включно з великою кількістю оптичного приладдя й частинами літаючої бомби V-2, що продукується в Західній Німеччині". Через те, запевняє совєтська публікація, американці мусіли затримати якнайбільшу таємницю щодо вантажу корабля, й, коли капітан Карлсен опинився в небезпеці, Департамент Оборони повчив його, що він ніяк не сміє заїхати до французького порту Бресту, бо „французька влада не сміє довідатись про вантаж, що знаходиться на кораблі". Тому, капітан Карлсен, не зважавши, на погану погоду, був змушений продовжувати небезпечне плавання. Департамент Оборони вислав два винищувачі, щоб рятувати цінний вантаж, але шторм перешкодив перенести вантаж з „Флайінґ Ентерпрайс" на ці кораблі. Навіть, коли, після аварії, корабель був взятий на буксир, він ще міг би бути врятований, якщо б його пробували потягнути до Бресту, а не до Фалмуту.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗА І ПРОТИ

Один з членів Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу закінчив свій звіт на теперішніх річних нарадах Головного Уряду цитатою із заяви американського представника в Об'єднаних Націях, Е. Ґросса, про необхідність докладного з'ясування всіх „за" і „проти" демократичного світу взагалі, а Злучених Держав Америки зокрема. Цей американський державний муж мас на думці головно виразне американське „за". Ввесь світ знає, — твердить він, — що Злучені Держави ведуть перед в боротьбі проти імперіялістичного, тоталітарного большевизму. Але Америка здобуде собі направду щирих і активних приятелів та союзників тільки тоді, як вона виразно з'ясує не тільки проти кого і чого, але й за що вона бореться. Вільні люди в усіх закутинах землі хочуть і повинні знати, чи ті ідеали і принципи та чи той лад, який обстоює Америка, направду заслуговують на те, щоб за них змагатись і в потребі за них життя своє віддати.

В твердженнях Ґросса є велика, якщо не основна правда. Саме „проти" сьогодні вже далеко не вистачає. Тут пригадується іронічна заввага англійського письменника-філософа Честертона, який на запит, чи він має який світогляд, початково заперечив, кажучи, що не має жодного, але в тій хвилині „поправився", заявляючи просто: „так, маю: я є проти!" Звичайно, що такою філософією і таким світоглядом самого тільки „проти", сьогодні далеко не зайдеться. Тим більше, що Америка направду має що сказати на тему свого „за".

Так, як справи маються досі, проблема американського „за" найбільше недомагає. Майже всю свою закордонну політику Америка базує на „проти". Під знаком того „проти" вона організує оборону, „проти" вона допомагає іншим країнам, всю свою наскрізь конструктивну і позитивну політику вона базує на тому „проти". Це цілком впорядку, що Злучені Держави проти большевизму, проти імперіялізму, проти поневолення народів і людини, проти аґресії, проти війни і десятки інших „проти". Але народи хотіли б теж знати американські „за" і хотіли б їх знати цілком виразно. За волю, за мир, за народоправство, за добробут, за людську гідність, за право на змагання до щастя, за однакові можливості для всіх людей, за всі ті принципи, що записані в Деклярації Незалежности, в Конституції та в Хартії Прав, це направду великі гасла, але самі по собі вони проблеми „за і проти" не розв'язують. Цілком подібні гасла виголошує теж совєтська пропаґанда, та ще й підливає їх відповідним сосом, намагаючись рівночасно дискредитувати демократичні кличі. Тому цілком точне і виразне з'ясування західних „за і проти", отже насамперед чітка програма керованої Злученими Державами західної політики — ось що потрібне Заходові в теперішній психологічній війні! На жаль, остання конференція у Вашингтоні в справі „психологічної стратегії" не тільки не зблизила Америку до тої політичної конечности, але навпаки, ще тільки віддалила її.

Америка сама мобілізує вільний світ проти большевизму, але самим цим „проти" вона не здобуде поневолених народів. Вони мали це проти вже тоді, як Америка ще, можливо, не була навіть в курсі справ большевицької загрози і тому їх насамперед інтересують американські „за". Вони хотіли б знати, чи Америка є за розвал пережитої російської імперії та за створення вільних, суверенних національних держав. Вони хотіли б знати багато більше американських „за" і від того у великій мірі узалежнюють своє становище, яке може перерішити кінцевий вислід теперішнього світового конфлікту.

Подібні міркування на тему за і проти насуваються теж відносно внутрішньо-українського політичного положення. Перед нами лист до Редакції від безпретенсійного читача. Він має бажання включитися в активне українське політичне життя і прохає подати „програми" поодиноких українських політичних груп; він хоче знати їхнє „за і проти". Справді було б інтересно зібрати і зіставити ці програми українських партій. Хай би кожна з них цілком виразно і недвозначно та по пунктам з'ясувала свої за і проти. Ми переконані, що тоді перед кожною з тих партій і перед усіми їхніми членами виникло б приблизно те саме питання: на якого біса нам стільки партій, як вони мають майже ті самі за і проти! Всі є проти комунізму і всі за демократію, всі проти поневолення України і всі за самостійну і соборну українську державу, всі проти соціяльного закріпощення і нужди та всі за справедливий соціяльний лад і добробут, всі проти анархії і всі за правопорядок. Правда, поодинокі партії можуть ставити іншу синтезу вартостей, можуть різнитися в поглядах на методи і це виправдувало б до деякої міри існування тих партій, але невже ж маючи всі спільні основні за і проти, вони не можуть зійтись, договоритись та скоординувати боротьбу за і проти, створити один направду все-обіймаючий репрезентаційний центр тої боротьби і вже тим самим здійснити своє основне проти — проти анархії і своє основне за — за правопорядок?!

Пізнаваймо Америку

Самі американці признаються, що в деяких країнах у Европі їх недолюблюють. Діється так у зв'язку з різним становищем обидвох керівних американських партій в справі оборони вільного світу перед російською совєтською загрозою. Та деякі европейські народи пам'ятають ще славні Вилсонівські пункти про волю для всіх народів — яких не здійснено у Версайському договорі і багато народів, в тому і український, — опинилися після першої світової війни і надалі в ярмі окупантів, і то ще в гіршій неволі, як перед війною. Під час другої світової війни проголошено Атлантійську Карту. Ця війна ще незакінчена і здійснення змісту цієї Карти волі залежатиме і від постави окремих народів, тут і на рідних землях, бо ж ніхто нікого не буде визволяти проти його волі.

Ще перед кількома роками читали ми статтю англійського журналіста в „Гарперс Магазін" про Америку. Цей визначний журналіст і видавець оглянув був різні частини ЗДА і кінчав свою думку про цю країну такими словами: „Якщо Америка зуміє знайти таку могутню ідейну основу для своєї багатющої країни, якою ця країна вже втішається в ділянці матеріяльної культури, то перед ЗДА відкритий шлях до провідної держави в світі на довгі роки".

Тепер усі народи світу дивляться на ЗДА як на керівну державу в боротьбі з російським імперіялізмом. І народи світу стежать за всіма видами американського життя, бо хотіли б знаходити в цій країні все, і то під кожним оглядом, як найкраще, щоб мати основу для віри в перемогу своєї справедливої справи. Новоприбулі іміґранти до цієї країни бояться за долю Америки більше, ніж найкращі американські патріоти. Бо ці нові американці бачать цю нову країну очима мешканців таких міст, як Ню Йорк, чи інші більші міста, і не бачать тут тієї могутньої духової сили, що на ній основується американська культура.

За щоденною працею, не маємо змоги стежити за духовим життям в ЗДА. Це життя таке могутнє, що його пізнати можна б тільки тоді, коли б ми мали нагоду вивчати його кільканадцять років. Та вистарчить поглянути на одне число *„Огляду книжок"*, що його видала „Ню Йорк Геральд Трібюн" (з дня 9 березня ц. р.), щоб побачити духове обличчя американського читача.

Вже передова стаття присвячена темі, „перебудови основ духового життя" та стверджує, що тепер видавані книжки в ЗДА віддзеркалюють розшуки людини за основними вартостями, що на них можна б будувати життя. Автор цієї статті, Гари А. Оверстріт, подає, що книжки на релігійні теми в 1951 році щодо числа йдуть зараз за повістями та дитячими виданнями. Коли возьмемо до уваги, що річна продукція книжок в цій країні сягає до десятка тисяч, то напевно здивуються новоприбулі наші люди, що тут видається так багато книжок на релігійні теми, бо ж вдома в Европі вони не стрічалися з подібним явищем. Та ще більшим буде їх здивування, коли вони зачнуть переглядати, які книжки реклямує цей „Огляд книжок" всередині, бо на першому місці стрінуть численні видання „Біблії", старого і нового Завітів. Ці видання Біблій коштують нормальні книжкові ціни, але є між ними й дорогі — в ціні 11.50 долярів.

Крім Святого Письма великою симпатією читачів втішаються такі видання, як книжка Фултона Авсрела „Найбільша подія в світі" та „Найбільша досі написана книжка". — Перша книжка в легкій формі переповідає життя Христа і написана на основі Святих Євангелій, вона розійшлася в мільйоновому виданні, а друга в такий самий спосіб оповідає події Старого Завіту і вже другий рік належить до найбільш купованих книжок. Це явище буде новим для новоприбулих і вони будуть змушені зревідувати свій погляд на Америку, коли побачать, на яких духових основах вона спирається.

Ми не можемо згадувати тих усіх видань релігійного змісту, — — що про них згадується в цьому і то усіх головних віровизнань, одному числі „Огляду книжок", бо це не вмістилося б у одній часописній статті, але ми маємо право зробити висновок в тому напрямку, як широко й глибоко пульсує тут релігійне життя, побудоване на твердій основі релігійної волі, до якої не сміє втручуватися держава. Правда, великий відсоток населення не належить до жадної церковної організації, але ті, що вже є членами церков — то вони таки справжні члени, що дають тим церквам матеріяльну основу існування та не соромляться публічно виконувати релігійні практики. Немає тут таких „християн", що то їх носили до церкви в часі хрищення та похоронів, а самі вони йшли туди тільки тоді, як вінчалися, бо мусіли...

Ми нераз чули, як провідні державні мужі ЗДА заявляли публічно, що вони боронять християнської культури й цивілізації перед совєтським безбожництвом. Тут ми побачили, що і мільйони американських горожан стоять на цих самих ідейних основах. Український нарід вже більше як тридцять років бореться з совєтсько-російським невірством і на полі бою зложив як жертви десятки своїх єпископів, тисячі своїх священиків та мільйони вірних. Коли після упадку безбожництва прийде до нового політичного упорядкування на Сході Европи на основі християнських засад — то і наш український нарід мусить знайти своє місце під сонцем, бо він за нього бореться вже довгі роки.

Ми звернули увагу читачів на один відтинок американського духового життя. І ми побачили, що на цьому відтинку панує повна згода між американським світоглядом і між духовою настановою українського народу. Цей факт уможливлює нам вірити, що наша боротьба за волю для українського народу знайде глибоке зрозуміння в серцях і умах американців.

Ор. Чорногірський

„КАТИНІ" НАШИХ ВОЯКІВ

Цю справу порушував я вже в дописі „Український Катинь", надрукований в „Свободі" за 1951 р. в чч. 282 та 283. Я старався доказати в ній, що вбивство росіянами старшини Армії Української Держави, що, як полонені, або іншим способом опинилися були в таборі Кожухів під Москвою, можна порівнати з пізнішим душегубством полонених польських старшин під Катинем. Різниця хиба в тім, що могилу польських старшин віднайшли були німці та про це знають і говорять тепер в цілому світі та навіть займається цією справою окрема сенатська комісія ЗДА, а місця могил помордованих українських старшин нам невідомі. Відоме тільки, що з Кожухова цих старшин вивозили на північ і там їх, меншими чи більшими гуртками, винищено. Деяка частина з них лежить десь недалеко Москви.

Безлична Москва звалює вину за катинський злочин на німців, хоч давно стверджено, хто є дійсним злочинцем. А що може сказати Москва на цей закид вимордовання українських старшин? Тут уже вини нема на кого звалити! Правда, про цей злочин нині в світі не говорять, але у великій мірі виною цього ми самі.

На мій допис ніхто не відізвався та не було спроби передати цю справу Сенатській Комісії Американського Парляменту, яка досліджує подібного роду злочини, що можна було зробити при помочі Українського Конґресового Комітету. Тепер є ще кілька живих свідків, які могли б це підтвердити, бо потім піде все в забуття.

Тільки ВШП. Никон Немирон подав до мого допису цінну для мене замітку, а саме, що автором одинокого спогаду про Кожухів, що його видала була „Червона Калина", є д-р Іван Максимчук, а не Герасимович, чи Герасимчук, за що я йому безмежно вдячний. В мене помилка зайшла з тієї причини, що мені так переказали були ім'я автора книжки, яку я на еміґрації не міг дістати.

До обвинувачення Москви за цей злочин перед згаданою Комісією можна покористуватися згаданим споґадом д-ра І. Максимчука. Свідчення можу дати я та сот. А. Корольчук, який, правдоподібно, перебуває тепер в ЗДА.

В нас однак підходять до цієї справи мильними стежками, бо починають порівнювати Катинь з Надвірною, чи іншими місцевостями, де вимордовано цивільних українців і які находяться в Україні. Вже після моєї дописі була інша в „Свободі" під назвою „Катинь Вінниця". Я дальше обстоюю думку, що такі порівнання зовсім неправильні, бо що інше є вимордовання полонених старшин суверенних держав які находяться під охороною міжнародного права уреґульованого Женевською Конвенцією, а що інше вимордовання цивільного населення. Дехто схоче то уважати внутрішньою справою СССР, в склад якої входить і т. зв. „Радянська Україна".

При цій нагоді я хотів би згадати ще про іншу групу українських старшин, підстаршин і вояків, що їх росіяни підступно заманили до себе, а потім безпощадно знищили, про який я не згадав у попередньому дописі.

Росіяни відомі з того, що тих, кого вони хотіли знищити, вони старалися дістати у свої руки різними нечесними способами не практикованими ніде більше в культурному світі. Вони хотіли заманити до себе високих старшин з близького оточення гетьмана Івана Мазепи, або інших мазепинців з нашої першої політичної еміґрації. Коли їм цього не вдалося, то старалися схопити їх підступом при помочі аґентів, що находилися при їхніх амбасадах за кордоном, як це було з ген. писарем і близьким свояком гетьмана Войнаровським. Коли їм невдалося схопити бажаної їм особи, тоді аґенти діставали наказ вбити її, як це було з гол. отам. Укр. Армії Симоном Петлюрою та полк. Євгеном Коновальцем.

Відступаючи під напором польської армії одна бригада УГА перейшла була до ЧСР, де на основі міжнар. права була інтернована. Згодом була інтернована тут також 5-та Херсонська Дивізія Армії УНР. Число інтернованих українських вояків в ЧСР збільшили утікачі з Польщі, а головно старшини з таборів полонених і інтернованих. Московська амбасада в Празі повела була широко закроєну акцію для намови виїзду інтернованих українських старшин і вояків з ЧСР в Україну, що їй у великій мірі вдалося осягнути. До їхнього успіху до деякої міри спричинилося задовге сидження в таборах інтернованих, без надії повернути в короткому часі до Галичини, яка радою амбасадорів була присуджена на протяг 25 літ Польщі, а ще більшою причиною ота саме „українізація", яка була гачком з приманою для наївних і проваджена з пляном підступно, щоб викрити а потім знищити дійсних українських патріотів, а в першу чергу провідну верству.

(Закінчення на стор. 3.)

Микола Очерет

„СХІДНЯК"—МАЛОРОС

До наших рук попало друге число „українського" часопису: „Східняк". Перше число цього часопису ми лише переглянули, а це друге прочитали уважно все. Тому, можемо спинитись саме на цьому числі. Автором передової статті є д-р Богатирчук, що був „репрезентантом" України в русі ген. Власова. І ось тепер доктор „репрезентує" український народ в „українському" часописі „Східняк". „З боку українців перший крок зроблено для створення федерації — пише він: — Слово за іншими народами і в першу чергу, за росіянами. Треба боротись за те, щоб представники українців-федералістів увійшли до всіх українських організацій які зараз всі обсаджені маґістрами та професорами з Західної України". Ми задовольнені цілком цією наукою довірливим „маґістрам і професорам", бо вони таки були і є довірливими, коли в Німеччині протеґували цього росіянина, що лише під час німецької окупації Києва наблизився до українців. „Вже приємно було почути — пише далі доктор, — що серед українців знайшлась досить чисельна група розумних політиків... що її очолює генерал Гулай".

Гулай — денікінський офіцер, Богатирчук — права рука Власова, як свій свого зразу впізнав!

Переглядаємо далі: „Наші перспективи" — стаття п. Андрія Дикого. Беремо навгад один абзац з його статті: „Чесно визнати, що усі „мандати", одержані у тумані та вихрі революції давно вже втратили свою силу і потребують перевірки шляхом вільного плебісциту. Це однаково стосується як до наших українських „вождів" так і до „вождів" інших народів".

Але російського народу це не стосується, бо „велікій рускій народ„ є „старший" між іншими народами СССР. Тому „вожді" російського народу „були, є і будуть вождями" і саме їм перейдуть в спадщину лаври „вождя народів — великого Сталіна". Такий льогічний кінець думок п. А. Дикого.

Наступна стаття Діда Тараса: „Про пастухів та отару", де автор сам зазначає, що „пастухову справу він добре знає, як знає добре й пастухів". Віримо авторові на слово. Далі стаття п. Г. Яценка: „Червона армія і національне питання". Стаття явно провокаторського характеру. Ось читайте: „Східняки організували українське визвольне військо, а західняки утворили свою „доблесну" дивізію СС — „Галичина", що прославилась своїми наскоками на мирне польське населення і звірячою розправою з беззахисними жидами". А далі: „Почалась формуватись Руская Освободітельная Армія під керівництвом совєтського колишнього генерала Власова. В короткий час РОА завоювала популярність і симпатії з боку широких мас військово-полонених і робітників ОСТ". Так може писати лише людина, що виконує наказ великого вчителя російського народу Леніна, який казав: „повсякденно ми мусимо вживати брехні, підступу, викрутів, хитрощів, містифікацій, фальшувань, перекручень, промовчувань і затаювання правди, якщо вони нам допоможуть осягнути нашої мети". Мета п. Г. Яценка є „єдина, неделіма" і тому він свідомо перекручує факти: Дивізія „Галичина" билась з росіянами під Бродами, а в той час РОА „усмиряла" сербських і хорватських партизан, допомагаючи Гітлерові прибрати ці народи до рук. Українське визвольне військо вимагало від німців „передати їм рештки території України, що й вони б самі обороняли проти росіян, а все німецьке військо відтіля вивести". Німці на цю умову не пристали, тому Визвольне військо не брало жадної участи в боях і зразу ж перейшло на бік аліянтів, а РОА в той час палило на Волині, в контакті з червоними партизанами українські села і при першій же можливості переходило на бік росіян. Яків Марченко, козак станиці Ольгінської, Таманського відділу, Кубанської области пише статтю: „Руки геть від Кубані!". Тут же приміщено „Вірменський куток", де „репрезентантом" Арменії виступає п. Азгасер. Хто такий п. Азгасер ми не знаємо, але стаття виказує, що він є ворог А. В. Н. Цього цілком досить, щоб ствердити за словами самого п. Азгасера, що він належить до армян, „які добровільно беруть участь в лавах російської армії і досягли там вищих посад в Росії". Є ще куток козаків-федералістів, що „не є прибічники поділу СССР". Цих козаків ми дуже гарно знаємо, бо саме їх нагаї ходили в часи царської влади по спинах робітників, селян і всіх, хто бунтував проти „батюшки-царя". То ж не даром вони так стоять за „Єдину, неделімую", бо лише тоді нагаї знову повернуться до їх рук. Нарешті сумнівні щодо автентичности „Листи селян-східняків".

У рубриці: „від Редакційної Колеґії" пишеться: „Завдання українців-федералістів є боротьба з з большевизмом, і *об'єднання для* цієї боротьби усіх українців". Трохи, на нашу гадку, запізно, бо для боротьби з большевизмом **всі українці** вже давно об'єднались. Нехай об'єднуються, — принаймні будемо знати тих, що прагнуть федерації, яку ми вже спробували на своїх шкурах в СССР.

Нам лише жалко, що додаток до „Нового Руского Слова" має назву „Східняк". Невдала назва, позичена у галичан, тому слід змінити на справжню русскую — „Малорос".

Василь Косаренко-Косаревич

РУСЬ-УКРАЇНА і МОСКОВІЯ-РОСІЯ

1)

Академія Наук СССР видала в р. 1950 „Повесть Временних Лет" у двох великих томах. Темою цього твору є в основі Лаврентійський Літопис із перепису з р. 1377, виправлений та доповнений на підставі всіх інших відомих літописів, головно ж Іпатійського і Радивилівського. В першому томі текст і переклад. У другому томі: Історично-літературний нарис, археографічний перегляд літописних списків, коментарі і реєстри-показчики — йменний, ґеоґрафічний, предметно-термінологічний і давно-руських письменних джерел.

Нас цікавило питання, як віднеслась найвища російська наукова установа до назв і понять: Русь, русин, русини і руський в тому часі, коли північ східньої Европи ще не належала до „Руси". Аналіза цього одинокого питання вистарчає, аби пізнати загальний дух, у якому ця літописна компіляція створена.

Назва „русь" (з малою початковою буквою для народа в протиставленні до назви „Русь" з великою початковою буквою для краю) появляється в тексті на стор. 18, коли то „русь, чюдь, словіни и кривичи и вси" мали закликати варягів, панувати над ними. Переклад на стор. 214 звучить: „Сказали руси чудь, славяне, кривичи и весь..." Випустивши протинку по слові „русь" і перемінивши перший відмінок „русь" на третій „руси" змінили перекладчики текстовий зміст. Народ русь не являється вже більше разом із тими, що запрошують варягів, а утотожнений з народом варягів, що їх запрошують інші.

На стор. 23. устійнює літописець в тексті, що „ми смо Русь, тім же и нам Руси учитель єсть Павел". В перекладі на стор. 219 „и ми Русь; поетому и нам, Руси, учитель Павел". В тексті ориґіналу немає ані великих початкових букв поодиноких слів чи назв ані інтерпункції, згідної з теперішньою. Як хтось говорить про свою мову й назву, так має він на увазі свій народ, а не край, бо земля не говорить. Але перекладчикам було вигідніше, бо для панівного народу в СССР корисніше, з народу „русь" зробити край „Русь", або оминути наявну різницю між народами „русь" і „русскій".

Але вже на стор. 25 написано в тексті „Аще придуть Русь бес купли", отже в множині, яка виключає значення краю. Там же має князь заборонити „своим приходящим Руси", аби не робили пакостей у Візантії. „Приходяще Русь да витают у святого Мами", і т. д. Тут перекладено: „Если русскіе явятся не для торговлі". „Да запретить князь словом своим приходящим Руси" — переклали вони на „Да запретит русскій князь указом своим, чтоби приходящие сюда русскіе". Дальше „Прибивающие сюда русскіе пусть обитают у церкви св. Мамонта".

Ще на стор. 26 тексту сказано в договорі Руси з Візантією (911-12) „О сем, аще кто убьеть или хрестьянина русин, или хрестьянин русина, да умрет..." Більш ясне й однозначне названня одинокого члена народу — носія тодішньої Руси-держави неможливе. А подивімся, як виглядає дотичний переклад: „Об стом: если кто убьет, — русскій християнина, или християнин русского, — да умрет..." І так не тільки множинна форма народнього колективу „русь" утотожнена в перекладі з пізнішими колоніяльними а тепер панівними „русскіе", але й назва в однині „русин" зрівнана з такою же тодішньою і теперішньою назвою „русскій".

Тому то навіть трохи дивно, чому вже далеко пізніше, бо під роком і літом 1051 (6559), з русина Ларіона в тексті на стор. 104 зроблено в перекладі на стор. 304 „Илариона... русского родом", а не „русским", як деінде. Іларіон, перший русин на митрополичому стільці в Києві, відомий з того, що він був гордий на те, що він був „русин". Отже ані грек, як попередні митрополити, ані руській, як автохтон колоніяльної півночі. Ще в р. 1947 совєтський академик Б. Греков у своїй книжці видвигнув і підчеркнув цей факт залишенням ориґінальної форми „русин" не тільки в московському виданні під заголовком: „Культура Кіевской Руси", але й в чужомовних виданнях, як напр. англійською мовою, під заголовком: "The Culture of Kiev Rus", а не "...of Kievan Russia", як це звично в норманістів і в росіяномітиків. В коментарі на стор. 289 II-ого тому, вислів „от рода руского" пояснений приналежностю до держави, а не до народу Руси. А це протирічить виразному признанню самого Іларіона. Тимбільше, що і грек чи серб на пості Митрополита всієї Руси ставав приналежним до держави Руси, але не до народу русинів.

Західні українці аж до тепер зберегли назву „русин" і „русини" як паралельну до „українець" і „українці" в незміненій формі від часів Олега, Володимира, Ярослава й Іларіона.

Літопис уживає три різні прикметникові форми головних субєктивних назв: Русь — як край і народ, — русини, русин, а саме: найчастіше „русьский" або „руский" (вже в самому заголовку літопису і впродовж цілого ориґінального тексту), рідше „руськый" (напр. стор 115) і „руський" (напр. стор. 199). Висловлюється ними все те, що є прикметою або власностю Руси і русинів — її творців і носіїв. Отже: руськая земля, руский князь, руська мова, руська віра і руські люди, що ними стали чужонародні автохтони колоній, здобутих і сколонізованих русинами у лоні їх Русь-імперії. Аналогічно були теж усі чужонародні автохтони в колоніях імперії римлян-італійців „римськими людьми". Але ані така колоніяльна римська людина не ставала справжнім римлянином-італійцем, ані така руська людина не ставала справжнім русином-українцем, головно в біо-етнічному огляді.

Первопочатково були всі слов'янські народи свобідні. Вони не підлягали нікому, отже не були власностю ніякого пана. Тому у них розвинувся природній демократизм і, навіть переборщений індивідуалізм. Ось чому справжній слов'янин на запит, хто він у змислі народньої приналежности, відповідає: русин, українець, поляк, чех, серб, хорват, словак, словінець, а не: руський, український, польський, чеський, сербський, хорватський, словацький, словінський. Навіть зіслов'янщені туранські болгари називають себе в головній формі, бо зберігали свою свободу і серед слов'янського окруження.

Первопочатково були також і всі ті туранські племена чи народи на півночі Східньої Европи, що відомі літописцеві, свобідними. Це змінилося від того часу, відколи стали вони колоніяльною власностю Русь-імперії, „руского князя" в Києві та панівного народу русинів-українців. Відтоді вони, особливо ж їх потомки, перестали бути свобідними, а підлеглими „русьскими" людьми. Та прикметникова „руськість" колоніяльних туранських автохтонів посилена була понадто їх переходом до вживання „руської" мови своїх панів - русинів із півдня та їх приналежностю до „руської" церкви. Аналогічно вважались „римськими" люди і народи, що приналежали до католицького обряду. Адже в тих часах важливішою й вирішальнішою ставала приналежність до релігії й обрядової церкви, аніж до народу. І так само, як в договорі Олега, поганський ще партнер „русин" протиставлений „християнинові" в утотожненні з підданим візантійського цісаря, що були християнами, без огляду на те, чи був це грек чи не-грек, так само пізніше вважався „русьским" **кожний** православний приналежний до церкви очолюваної „Митрополитом всієї Руси" в протиставленні до приналежника католицької церкви, яка вважалась „римською". Без огляду на те, чи такий „руський" був „русин" або „не-русин", „римлянин" або „не-римлянин".

(Продовження буде)

Д-р мед. Осип Берест

Ріміфон — новий „чудесний" лік проти туберкульози

(Із циклю: Лікарські репортажі)

Шум біля нового ліку проти туберкульози „ріміфон" виявляють найкраще світлини, що появилися нещодавно на чолових сторінках деяких нюйоркських часописів. На світлинах тих видно шпитальний коридор заповнений недужими в шпитальних одягах, які танцюють сміючися та плещучи в долоні. Посередині видно молоду дівчину яка держить в пальцях піднесеної догори руки малу білу таблєтку величини аспірини. Представлений на світлині шпиталь один з більших шпиталів Ню Йорку де лікують туберкульозно хворих, біла таблєтка, що її дівчина держить в руках, це новий „чудесний" лік „ріміфон", який скоро і дешево має лікувати цілковито туберкульозу. Деякі американські часописи (New York Herald Tribune) заговорили про гістерію в зв'язку з відкриттям нового ліку. Редакції американських часописів, в яких появилися вістки про новий лік, шпиталі, та приватні лікарі були прямо безперервно засипувані телефонічними запитами в справі чудесного ліку.

Історія нового ліку проти туберкульози цікава з двох причин: перше, що тих „чудесних" ліків на протязі існування недуги туберкульози було вже сотки, але ніякий з тих ліків не виправдав покладаних на них надій. Чому саме, про те буде бесіда пізніше.

Друге, виказалося, що над новим ліком проти туберкульози працювали також інші лікарі крім американських, та що подання до піблічного відома вістки про новий лік було передчасною зрадою лікарських дослідів в тому напрямі, що певно може обнизити в будуччині вартість того ліку. Вже перед кількома роками розпочала велика швайцарська фірма Hoffmann La Roche досліди над вітамінами, що їх рівночасно ведено також в американському відділі тої ж фірми в Nutley (USA). Вихідною точкою тих дослідів було, що кислота аміду нікотіну знана як один з складників В—вітаміни, при сильній концентрації вбиває а то гамує розвій туберкульозних палочок. Виказано те в досвідах на звірятах, пізніше на хворих людях. Про ті досліди сповіщено в швайцарському товаристві внутрішньої медицини. Одну з вище згаданих сполук охрещено назвою „Rimifon".

Д-р Herbert Fox, американський співробітник фірми Hoffman La Roche говорив про ділання того нового ліку в осені минулого року на міжнародньому Конґресі Хеміків в Ню Йорку. Рівночасно ішли дальші досліди над новим ліком в американських лябораторіях та шпиталях. Устійнено, що висліди усіх тих дослідів будуть подані до загального відома щойно 1 квітня 1952 року з нагоди лікарського конґресу, який відбудеться в Ню Йорку.

Все було б в порядку, якщо б не зайшли непередбачені випадки. Можливо ведений жадобою слави д-р Маркус Кобель, начальний лікар туберкульозних відділів в Ню Йорку дня 21 лютого 1952 року подав публічну вістку про новий чудесний лік проти туберкульози. На оправдання д-ра Кобеля треба ствердити, можливо він керувався тим, що і так лічені новим ліком пацієнти розтрубили всюди про чудесний лік.

За американською пресою заговорили про новий лік часописи цілого світу. Крік того розпочалася паперова боротьба за пальму першенства. „Rimifon" та йому подібний лік „Marsilid" продукує вище згадана американська галузь фірми Hoffman La Roche в Nutley, New Jersey. „Nydrazid", лік ідентичний з „Remifon" випродукувала американська фірма E. R. Squibb and Sons. Усі три назви відносяться до тої самої сполуки, та діяння їх так само однакове.

Зовсім подібний лік проти туберкульози випродукувано в Німеччині під назвою „Conteben". Але він в діянні виказався надто трійливий. Натомість „Rimifon" є зовсім нешкідливий. Як утяжливою є дорога нових дослідів вистачить згадати, що заки вдалося витворити „Rimifon" в одній лише американській лябораторії працювало 24 хеміків та біологів, які провірили 5,000 хемічних сполук! Лік початково випробувано на звірятах. Лікарі Ґрінберґ та Шніцер заражували миші туберкульозою, яку лікували відтак новим ліком. Слідуючим етапом в нових дослідах було випробування нового ліку на туберкульозно хворих морських свинках та мавпах, що їх також заражувано туберкульозою. Щойно потім приступлено до лікування новим ліком людей. Висліди того лікування з'ясовують американські лікарі ось так: „У всіх пацієнтів слідна під час лікування ріміфоном наглядна поправа загального стану. Хворі прибувають скоро на вазі, гарячка спадає до норми, кашель зникає. В деяких випадках замітне заникання туберкульозних палочок в харкотинні. Особливо слідний добрий вислід лікування в гострих припадках туберкульози".

Лікування туберкульози натрапляло на дві великі перешкоди: перше, туберкульозна палочка завдяки своїй біологічній структурі є дуже відпорна на діяння різних сполук та ліків. Друге, що важніші, — туберкульозна ткань позбавлена кровоносних судин. Тому ніякий лік не в силі діяти на туберкульозні палочки, раз вони замкнулися валом хворобою зміненої ткани. З тої причини усі нові ліки проти туберкульози (як стрептоміцин, Пас, та вище згаданий ріміфон), ділають передовсім в тих випадках туберкульозного захворіння, коли палочки кружляють в крові та є виставлені на діяння вище згаданих ліків.

Можна зовсім певно вже сьогодні ствердити, що танець радости туберкульозно хворих пацієнтів шпиталю Sea View в Island передчасний. Але як воно і не було б, відкриття нового ліку „ріміфон" являтиметься маркантним стовпом в дальших дослідах над лікуванням туберкульози.

На одному лікарському Конґресі виданґнено домагання, щоб заборонити лікарям, так мовити б, на власну руку, поміщувати лікарські фахові статті в щоденній пресі, без попередньої згоди відповідних лікарських чинників. Було б це, до певної міри, рівнозначне з утворенням пресового бюра при відповідних лікарських палатах. Думка властиво не нова, тому що американський департамент служби здоров'я вже від довшого часу інспірує короткі статті в щоденниках, що головно присвячені поборюванню пошесних недуг. Освідомлення широких шарів суспільства є конечне також в ділянці здоров'я. Тільки воно повинно відбуватися через відповідні чинники і у відповідний спосіб.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ню Йорк, Н. Й.

Річні збори відділів УНС

Дня 7 березня 1952 в приміщенні Мистецького Клюбу відбулись річні збори відд. УНС з такою програмою:

1) Справи організаційні від. УНСоюзу; 2) Участь від. УНС в закупні Народного Дому в Ню Йорку; 3) Фестин від. УНС; 4) Вибір нового уряду від. УНС.

Першу точку реферував головний секретар УНС Григорій Герман. Він вміло зреферував цілі, які головно мали на увазі наші перші піонери в Америці, закладаючи свою рідну братню організацію УНС. Як УНС в самих його початках ніс братерську допомогу і пораду, таку саму поміч і пораду повинен давати своїм членам і тепер, а особливо, коли десятки тисяч нашого народу прибуло в останніх роках до Америки. Промовець апелював до урядників відділів, щоб вони старались оживити життя по своїх відділах особливо відчитами, які інтересували б членство. Над точками порушеними п. Германом вив'язалась дискусія, в якій забирали голос М. Демидчук, проф. Падох, інж. Литвиненко, п. Гасій да інші.

Опісля голова купна Народного Дому, інж. Лепкалюк, пояснив присутнім деякі справи, зв'язані з закупном Народного Дому і просив секр. взяти для своїх членів шери (уділи) на Народний Дім. Обширна дискусія вив'язалась над фестином відділів УНС, в якій також заторкнено дитячу Оселю. Тут секр. Герман дав задоволяючу відповідь і запевнення, що Головний Уряд УНС робить всі можливі старання, щоб така оселя ще цього року була закуплена. Щодо фестину, рішено не влаштовувати його з огляду на різні перешкоди.

На збори прибув заст. голови Об'єднаного Комітету, мгр. Гуглевич, який енергійно апелював до урядників від УНС, щоб, якщо не є членами Об'єднаного Комітету, то ними негайно стали. На роздачі аплікацій до Об'єднаного Комітету закінчено цю точку.

Д-р Падох заохочував урядників купувати для відділів Енциклопедію Українознавства, яка вже внедовзі появится. Досі, як виходить зі слів д-ра Падоха, закупили лише деякі відділи. Д-р Падох подав пропозицію створити архів при від. УНС, подбати про правильник від. УНС, та відбувати збори від. УНС що три місяці. Всі ті точки були прийняті одноголосно. На закінчення присутні висловили думку, що „Свобода" як орган УНС повинен писати більше про Союзові справи.

Присутній на зборах організатор на Ню Йорк, інж А. Литвиненко, дав короткий начерк його праці як організатора. Згадав також про свою поїздку і працю в Канаді, де йому пощастило придбати поважне число членів для УНСоюзу. Обрано новий уряд, до якого увійшли: голова — інж. А. Литвиненко, секретар — п. В. Никифорук, касир — п. В. Сидор; п. М. Малетич — зв'язковий між Комітетом Народного Дому й відділами УНС.

Зборами проводив голова відділів УНС і головний Радний Петро Кучма; секретарювала Марія Демидчук. М. Д.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим-самим і співвласниками 12-ти мільйонового майна організації!

ЗАКЛИК

У СПРАВІ ЗБИРАННЯ МАТЕРІЯЛІВ ПРО СОВЄТСЬКЕ НАРОДОВБИВСТВО

Український Конґресовий Комітет вирішив зібрати матеріяли в справі народовбивства (винищування) українського народу московсько-совєтською диктатурою.

В українській пресі був уже проголошений ЗАКЛИК Українського Конґресового Комітету й на цей заклик отримано вже від багатьох українців письма, матеріяли, фотографії й заяви — зголошення про готовість свідчити в Конґресі.

Український Конґресовий Комітет дякує цим Громадянам за таке зрозуміння важливости цієї справи та за щирий відгук. Але одночасно вважає, що серед українського громадянства є стільки живих свідків цього винищування українського нараду, стільки громадян, що безпосередньо — втратизши рідних, чи близьких — стали жертвою московсько-совєтського режиму, є стільки осіб, що мають відповідні документи, або можуть вказати на джерела, де можна їх знайти — що надіслані матеріяли не є ще всім, що наша спільнота може сказати в цій справі. Щоправда, від проголошення заклику не минуло ще багато часу — всього кілька тижнів. Але Український Конґресовий Комітет, припускаючи, що не всі громадяни читали заклик, або знають про нього — вирішив проголосити його вдруге.

Тому цим шляхом звертається в цій важливій справі до всіх українців, що знають будь-які факти відносно голоду в Україні, про переслідування совєтською диктатурою українського духовенства, інтеліґенції, селянства й робітництва, масове розстрілювання, масове депортування українського населення з України в інші терени Совєтського Союзу, про масове винищування українців під час другої світової війни — про Київ, Львів, Дубно, Вінницю, Умань, Харків й інші місцевості — з закликом: надсилати ці матеріяли (спогади, описи, документи, свідчення, фотографії й вирізки з газет та інше) до Українського Конґресового Комітету, щоби все те можна було використати для висвітлення екстермінаційної політики Москви супроти українського народу.

При укладенні свідчення (у формі протоколу) треба завжди подати місцевість, місце, час, особи, обставини, свідків. Так само проситься подати адреси осіб, що могли б про такі факти посвідчити у протокольний запис.

Український Конґресовий Комітет Америки просить одночасно всіх тих, що хотіли б виступити із свідченнями в згаданих справах під час переслухань у Конґресі ЗДА, зголошуватися до Українського Конґресового Комітету.

Зокрема нехай зголосяться ті Громадяни, що могли б зложити свідчення в справі Вінниці.

Матеріяли й зголошення треба надсилати безпосередньо до УКК.

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA
P. O. Box 721, Church St. Annex
New York 7, N. Y.

Диригент Капелі „Бандура" о. Василь Савина в Америці

У вівторок 11 березня ц. р. на пароплаві „Leerdam" з Бельгії до нюйоркського порту причалив відомий диригент української капелі „Бандура" — о. Василь Савина, що за два роки зі своїм хором в кількости 55 чол., об'їхав з українським танком і піснею — всю Бельгію аж до Королівської опери — в Брюсселі. Влаштував сотні концертів та рефератів: про український нарід та його пісню і танок.

За ці концерти бельгійська преса та знавці співу й музики, щедро розписали похвальні рецензії та іменувала о. Василя Савину — „Малим Моцартом" у Бельгії.

Наша українська преса так само частенько згадувала про його діяльність на цьому ґрунті.

Диригент о. Вас. Савина прибув на постійне життя до Филаделфії. Тут має відкрити школу співу й танцю, та із добраних співаків і танцюристів, відновити діяльність капелі „Бандура" в Америці.

Отець Вас. Савина закінчив консерваторію в Києві, та працював там же в державниму театрі. Зараз він має 52 роки, саме в розквіті свого творчого таланту.

Кость Слобідський

АНТІН РУДНИЦЬКИЙ

композиторські твори якого будуть виконані в Carnegie Recital Hall в суботу 22 березня 1952. Виконавці: Марія Сокіл, Струнний квартет сестер Шкляр з Канади, піяністка Яґі Ямбор і челіст Фавсто Естевес. Початок о год. 8:30 ввечорі.

● **Жертви війни** з-перед 2,000 років знайшли робітники, які направляли дорогу в Бріндізі в Італії. Вони знайшли два кістяки, знавці устійнили, що один кістяк належить римському консулеві, а другий римському воякові які згинули підчас здобуття Бріндізі римлянами 200 років перед народженням Христа.

МІЛЬЙОНИ БАЧАТЬ ОПЕРАЦІЮ В ТЕЛЕВИЗІЇ

Филаделфія. — Мільйони людей приглядалися кінцевій стадії операцій, сидячи при телевізійних апаратах. Операція відбувалася в університетському шпиталі в Филаделфії, а переводив її славний хуруrґ, д-р Ісадор С. Равдін. Слухачі і глядачі могли бачити, як вправні пальці хірурґа зшивали рани та чули шелест інструментів з операційної залі. Передача відбулася в рямках авдицій." З американської традиції" та мала на цілі показати осяги теперішньої хірурґії.

НІМЕЧЧИНА ПЛАТИТИМЕ ВІДШКОДУВАННЯ

Бонн. — Правительство Баварії погодилося, по довгих розмовах і після інтервенції верховного комісара Мек Клюя, виплатити 10 мільйонів марок в рахунок втрат, що їх дізнали жиди в Баварії під час гітлерівських переслідувань. Одночасно далі йдуть підготовчі розмови перед конференцією в Брюсселі, де представники Німеччини й Ізраеля вірішуватимуть справу міліярда долярів загального відшкодування жидам від Німеччини.

„Катині" наших вояків

(Початок на стор 2.)

Понад 80% інтернованих, які були в той час ще в таборі інтернованих в ЧСР, зголосилися до виїзду в Україну. Вони всі свято вірили, що зможуть там працювати для рідного народу. Я, що вже був втік з Архангельська та після побуту в польському таборі опинився був також в таборі інтернованих українських вояків в Иозефові на Чехах, був рішучо проти цього виїзду, за що одного разу малощо не заплатив цього життям.

Полковник Коссак виїхав з першою групою в числі 375. В Україну їхали вони окружною дорогою. На границі Фінляндії їх привітали військовою музикою, в Москві водили оглядати мавзолей Ленена та інші „радянські надбання". Майже всіх їх завезли на Україну та розмістили на різних посадах (під сильним доглядом очевидно). Полковника Коссака зробили були навіть генералом і командантом „Української Військової Школи" чи то „Академії" в Харкові. Але не довго був на цьому місці, бо протягом двох років всіх їх, що виїхали з ЧСР в Україну, як також тих, що прибули сюди з Галичини виарештувано та розстріляно. Між ними також односельчанин Андрій Кицелюк. Протягом двох років намовляв мене він в листах приїхати в Україну, апелюючи до мойого патріотизму та обов'язку служити Україні і при чім дуже рожевими красками розмальовував великі можливості карієри, що робив очевидно під диктат. В той саме час писав також до батьків у родинному селі на Гуцульщині, аж одного дня замовк, щоб вже не відізватися ніколи більше, як замовкли і всі інші, які виїхали разом з ним, чи пізнішими транспортами. Є безсумнівним, що їх усіх вимордували, бо потім ніхто з них не появився, чи дав про себе чутку до рідні в той час, як червоні захопили були Західні Українські Землі, по нападі Гітлера на Польщу.

У всіх цих випадках йдеться про винищення старшин, яких росіяни були або полонили, або іншими способами дістали в свої руки. Винищення цих старшин і вояків можна теж порівнати з мордом полонених польських старшин під Катинем.

НОВІ ІМІҐРАНТИ

Дня 22-го березня 1952 р. приїдуть кораблем „Дженерал Стюарт" до порту Ню Йорк на ашуранси ЗУАДКомітету такі особи:

Гринюк Олена; Байлов Татяна-Ада; Барагура Володимир.

Зі Спорту

У.А.С.Т. „ЛЕВИ — ЗИМОВИЙ МИСТЕЦЬ ФУТБОЛУ ОКРУГ ШІКАҐО Й ІЛЛИНОЙ

У.А.С.Т. „Леви" — П.А.С.К. „Іґельс" 2:0 (1:0)

Перемогою над Польсько-Американською Командою „Іґельс" Футбольна Команда У.А.С.Т. „Леви" в Шікаґо 2. лютого ц. р. осягнула першість т. зв. „Сімкового Турніру" Мейджер Дивіжен і тим самим здобула слідуючі нагороди: 1) чашу переможця з р. 1952, 2) перехідну чашу т. зв. NIELSEN TROPHY, яка стає власністю Команди, що впродовж трьох років рядом здобуде перше місце, 3) і готівкою $300!!!

В зустрічі з „Іґельс", що стягнула на грище рекордову кількість глядачів (коло 4000) „Леви" свідомі наслідків прогри, безапеляційною технічно-комбінаційною перевагою, від самого початку змагань скорими офензивними акціями примусили противника до розпачливої оборони і бльокування своїх воріт. Раз-по-раз, стрільці нашого нападу (Куцан Б. — Стефанович Д.,— Стахровський Д.) при доцільній співпраці помочі і оборони (Дикий Я. — Дейчаківський М. — Пундор О.) „бомбардують" польські ворота. Провадження здобув Дикий Я. „бомбою" з половини ґрища в лівий ріг воріт. В другій половині, поляки доривочними випадами стараються хоча б вирівняти, однак наш воротар Касіян М. достроївся до доброї форми цілого ансамблю і притомно оборонив кілька стрілів на свої ворота. Під кінець змагань, надійний Стахровський Д. (торік грав у Команді Юньйорів) по гарній акції устійнив вислід зустрічі 2:0.

Не легко можна собі уявити, з яким захопленням привітали приятелі українського спорту це непересічне досягнення нашої Команди, що на третьому році свого існування здобула найвище відзначення!!!

Після змагань відбулась церемонія передання непереможній за час тривання всього турніру Команді „Левів" нагород, як „символу футбольної першости в округах Шікаґо й Іллиной. Вручаючи чашу, Джов Трайнер, голова Стейтової Комісії для Справ Футболу й Боксу (колишній Президент Загальнокраєвої Футбольної Комісії) сказав: . . . „Леви" в яких грають переміщені особи з України, здобули перше місце! Ми Вас спостерігали впродовж 9-ти неділь. З неділі на неділю грали Ви краще і показалися переможною Командою. Крім доброї гри, показали Ви ще гру „фер" і Ваше мистецтво бездискусійне!!! Ви покинули свою гноблену Батьківщину і тут в ЗДА знайшли не тільки свободу, але й перемогу!!! Є великою честю для мене вручити Вам оцю чашу і побажати найкращих успіхів на майбутнє. Перехідну чашу NIELSEN TROPHY вручив нашій Команді її фундатор Аксель Нілсен. Українське Громадянство Шікаґа щиро вітає „Левів" з перемогою і бажає Їм дальших успіхів в репрезентації українського імени!!!

Остаточна табеля „Сімкового Турніру".

	Гор	вигр.	реміс.	прог.	Воріт здоб.	Воріт втрач	Пунктів
У.А.С.Т. „Леви"	9	6	3	0	23	7	15.
С.А.С.К. „Словак"	9	5	4	0	18	6	14.
Ш.А.С.К. „Вайкінґс"	9	4	3	2	23	12	11.
Н.А.С.К. „Ганса"	9	4	3	2	22	14	11.
П.А.С.К. „Іґельс"	9	4	2	3	23	17	10.
М.А.С.К. „Некакса"	9	4	1	4	13	12	9.
Н.А.С.К. „Швабен"	9	3	1	5	19	24	7.
Ч.А.С.К. „Спарта"	9	3	0	6	15	26	6.
М.А.С.К. „Марунс"	9	1	2	6	15	26	4.
Ж.А.С.К. „Гакоаг"	9	1	1	7	10	34	3.

Загальна кількість здобутих воріт в „Сімковім Турнірі" через поодиноких Змагунів У.А.С.Т. „Леви виглядає слідуючо: Стефанович Д. 8, Стахровський Д. 7, Пундор О. 5, Куцан Б. 2, Дикий Я. 1.

Юр. Т-вич

РІЧНІ НАРАДИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У.Н.С.

(ЗВІТ РЕДАКТОРА „СВОБОДИ")

(Початок на стор. 1-ій)

першій сторінці, замість дотеперішних сімох;

б) поліпшити добір матеріялів щодо різноманітности тематики та оформлення. Окремо постаратись за високоякісні фейлетони;

в) завершити минулорічний плян добору кореспондентів з поодиноких більших громад та дальше поширити інформації з нашого життя; подбати теж про більше ілюстрацій з того життя;

г) маючи до розпорядження літературно - мистецький тижневик, перевести відповідн уреформу української сторінки в англомовному тижневику та зменшити її, відступивши більше місця для англо-мовного матеріялу;

г) робити дальші заходи для видавництва книжок.

2. — Достосувати ще більше ґазету до вимог загалу наших читачів. В тій цілі ми плянуємо:

в) скликати час до часу конференції наших постійних співробітників і на них обговорювати можливості та потреби дальших поліпшень;

б) намагатись увійти в тісніший особистий контакт з нашими читачами, відвідуючи принагідно теж віддалені наші громади.

3. Продовжувати дотеперішні та підшукувати нові методи для посилення нашої Союзової роботи.

4. — Відповідними виданнями та евентуально імпрезами відзначити 60-літній ювілей існування та праці цього найстаршого сьогодні українського видавництва в світі.

Д-р Мишуга закінчив свій звіт подякою для тих всіх співробітників Редакції та для широкого кола читачів, які чи то надсилкою матеріялів, чи щирою порадою або в інший спосіб причинилися до розбудови і поліпшення „Свободи", цеї „трибуни вільного українського слова на вільній американській землі". Окрему подяку висловив звітодавець Екзекутивному Комітетові та цілому Головному Урядові УНСоюзу і загалові членства, — без зрозуміння і активної допомоги яких не пощастило б не тільки поліпшити, але й вдержати „Свободу".

Дискусія над звітами

Звітом редактора англомовного тижневика „Свободи" закінчено точку звітів та приступлено до дискусії над ними.

Довша дискусія відбулася головно над звітом голови УНСоюзу, п. Дмитра Галичина, заступників голови п. Йосипа Лисогіра і Геновефи Жеребняк та секретаря Григорія Германа, на звіті якого перервано дальшу дискусію з уваги на пізний час. Про перебіг дискусії та заторкнені в ній справи буде мова в наступному числі „Свободи". В середу члени Головного Уряду виїхали в околицю щоб оглянути намічені на закупно для УНСоюзу оселі. Наради продовжуватимуться в четвер.

БРАЗИЛІЙСЬКА ПОЛІЦІЯ ПРИЛОВИЛА КОМУНІСТА ПРИ „РОБОТІ"

Ріо де Жанейро. — Поліція Ріо де Жанейро приловила комуністичного аґента при друкуванні відозви до збройних сил саме в хвилині, коли ця відозва вже мала бути вислана на різні адреси. Список цих адрес попав в руки поліції і таким способом попала на слід джерела підривних затій серед бразилійської армії. Останніми часами можна було завважати кілька летючок в руках вояків і годі було дійти до їх джерела.

ТАРЗАН, ч. 2792. Врятований розпізнаванням.

STEALTHILY, STEP BY STEP, TARZAN CREPT UP BEHIND THE APPARENTLY SLEEPING MAN.

LIKE A STRIKING SNAKE, HIS ARM WHIPPED OUT AND ROUND THE SEATED MAN'S THROAT.

"WAIT, TARZAN! STOP!" CHIRAM CRIED EXCITEDLY. "IT'S MISS HELEN'S BROTHER, THE MAN YOU ARE SEEKING. IT'S ROBERT WARRICK!"

·2792·

Безшумно, крок за кроком, Тарзан підкрадався за людину, що здавалося, спала.

Немов дововжний вуж, його рука шмагнула і обкрутилася кругом горла сидячого чоловіка.

„Пожди, Тарзане! Стій!" — кричав зворушений Хірам. „Це брат панни Гелени, чоловік, що його шукаєш. Це Роберт Воррік!"